

Juā mupinim me'ē ke Peteīhar ke

Juā kome'ē paper ke mupinim. Jesu kotyhar ta pe a'e mondo. Amō ta amō koty Jesu rehe har mu'e. Ame'ē ke Juā mukatu tar katu, a'erehe kome'ē paper ke mupinim.

Kuja Juā mujekwa. Jesu Tupā ra'yr a'e. Awa aja te'e kome'ē ywy keruhū pe a'e uwyr tī. Jesu rehe har amō ukwa rahā, ma'e ka'u te'eha ma'ema'eha ke hijar katu ta me'ē te'e, aja Juā mupinim. Tupā rehe har ukwa rahā, aja tī. Ma'e ka'u te'eha ma'ema'eha ke hijar ta me'ē te'e tī. Jesu kotyhar aja rahā, imu ta rehe ipy'a katu ta me'ē te'e tī, aja Juā mujekwa.

“Imu ta” aja pandu rahā, Jesu kotyhar ta ke, aja jakwa.

“Ta'yn ta” aja pandu rahā, Jesu kotyhar ta ke tī, aja jakwa tī.

Jesu rehe har

¹ Ihē Juā. Jesu rehe har ihē amupinim aī. A'e riki jande ke muhā katu. Kome'ē ywy keruhū nixói te rahā, pete'e ixo me'ē te'e a'e. Ima'e panduha rehe jahendu. Jasak ehe tī, Jesu rehe. Jama'ā katu ehe tī. Jande po pe japyhyk pyhyk ehe tī.

² Kome'ē ywy keruhū pe a'e uwyr rahā, jasak ehe. Ame'ē rehe har japandu pandu ngā pe. Uhā te hū ame'ē ke a'e. Ipái namō a'e ixo. Jande pe Ta'yr rehe har a'e mujekwa.

³ Ma'e jasak ame'ẽ ke japandu pandu pehē pe. Ma'e jahendu ame'ẽ ke japandu pandu tī. A'erehe pehē namō jande juehe katu jande jaxo. Jete riki. Jande pái keruhū namō jande juehe katu jande jaxo tī. Ta'yr namō jande juehe katu jande jaxo tī, Jesu Kirisutu namō.

⁴ Ame'ẽ rehe har pehē pe jamupinim. Aja rahā jande rury katu te jaxo apo 'y.

Tupā rehe har

⁵ Ta'yr mu'e ame'ẽ ke jahendu. Ame'ẽ ke pehē pe japandu pandu tī. Kuja:

—Tupā riki weraha aja saka. (Aja rahā, katu te ame'ẽ ke a'e.) Pytuniha aja ym a'e. (Aja rahā, nixói te ma'e jaxeriha ke ipe) — aja japandu.

⁶ A'erehe pytuniha aja ame'ẽ pe jaxo rahā: “Inamō jande juehe katu jande jaxo” ame'ẽ panduha te'e riki. Pytuniha aja ame'ẽ pe jaxo rahā, ma'e jaka'u te'eha ke jama'ema'e jaxo rī. Katu ym aja.

⁷ Tupā riki weraha aja ame'ẽ pe ixo. Aja rahā, nixói te ma'e jaxer ame'ẽ ke ipe. A'e aja jande jaxo rahā, jande katu jande juehe jaxo. Pe, Jesu ruwy pe jande py'a ke a'e juhyk. Upa ma'e jaka'u te'eha jama'ema'eha ke juhyk. Jande pái keruhū ra'yr Jesu.

Ma'e jaka'u te'eha ke jama'e rahā,

Ame'ẽ ke Tupā namō japandu ta me'ẽ te'e

⁸ “Ma'e jaka'u te'eha ke jama'e ym” aja japandu rahā, jande jaka'u te'e. Te'e japandu.

⁹ Ma'e jaka'u te'eha ke jama'e rahā, mā peja Tupā pe japandu:

—Ma'e jaka'u te'eha ke jama'e. Jande japyai. Mā peja jande py'a ke ejuhyk katu. Mā peja jande rehe nde py'a emujywyr — aja ipe.

Aja me'ẽ japandu rahā, jande rehe ipy'a jywyr te ta. A'e riki katu te ame'ẽ ke a'e. A'e pandu ame'ẽ ke a'e ma'ema'e katu ta. Jete. Ipy'a jywyr ta jande rehe.

¹⁰ Ma'e jaka'u te'eha ke jama'ema'e ame'ẽ ta ke jande, aja Tupā je'ẽha mujekwa. “Anī. Ma'e jaka'u te'eha ke jama'e ym” aja japandu rahā, Tupā te'e pandu, aja japandu naī. (Anī. Tupā te'e pandu ym te. A'erehe ma'e jaka'u te'eha ke jama'ema'e ame'ẽ ta ke jande aja jakwa katu.) Ima'e panduha rehe jahendu ym tī. Aja rahā, katu ym.

2

Jesu jandema'e mukatuha ke

¹⁻² Jesu rehe pejurujar katu. A'erehe ihē ra'yr ta aja pehē. Ko ma'e ka'u te'eha ma'eha ke nixói te Tupā pe. A'erehe ma'e jaka'u te'eha jama'ema'eha ke jahijar rahā, katu tiki. Ame'ẽ rehe har pehē pe ihē amupinim aī. Aja rahā, ma'e peka'u te'eha ke pema'ema'e ym ta. Pema'e rahā, jande pái keruhū namō Jesu Kirisutu pandu ta:

—Ma'e ka'u te'eha ke ihē kotyhar ta ma'e. Ame'ẽ ke rehe ihē amuhepy. Ihē amanōha pe ihē amuhepy. A'erehe mā peja nde py'a emujywyr ehe — aja a'e pandu ta.

Aja jandema'e mukatuha ke a'e. A'e riki katu te me'ẽ ke a'e.

Jande jaka'u te'eha jama'ema'eha ke rehe a'e muhepy. Amō we tī. Upa kome'ẽ ywy keruhū pe

har ta ka'u te'eha ma'ema'eha ke rehe a'e muhepy tī. A'erehe Tupā ipy'a jywyr ngā rehe tī.

³ Tupā je'ēha rehe jahendu katu rahā, ehe har jakwa katu, aja jakwa katu.

⁴ Amō pandu:

—Ehe har akwa katu — aja.

(Aja rahā, ima'e je'ēha rehe hendu katu ta me'ẽ te'e.) Je'ēha rehe hendu ym rahā: “Ehe har akwa katu” ame'ẽ panduha riki te'e aja. Jetehar te ke ukwa ym.

⁵⁻⁶ Je'ēha rehe amō hendu katu rahā, Tupā rehe a'e ipy'a katu. Pe, ipy'a katu te we ehe rī. Kuja jakwa katu. Amō pandu:

—Tupā namō ihē juehe katu ihē axo — aja.

Aja rahā, mā peja Jesu Kirisutu aja katu a'e ixo tī. (A'e aja katu ame'ẽ ke ma'ema'e tī.) Kome'ẽ ywy keruhū pe Jesu ixo rahā, katu ame'ẽ ke a'e ma'ema'e. Aja te'eha a'e ma'ema'e. A'e aja amō tī. Katu ame'ẽ ke ma'ema'e ta me'ẽ te'e tī. Aja rahā, Tupā namō a'e juehe katu a'e ixo, aja jande jakwa katu te tī.

“Pehē pepy'a katu pehē juehe pexo” ame'ẽ je'ēha pyahu ame'ẽ ke

⁷ Ihē rehe katu me'ẽ ta! Apy'a katu ame'ẽ ta ke pehē tī! Pehendu katurahā! Ko Jesu je'ēha ke ihē amupinim aī. (“Pehē pepy'a katu pehē juehe pexo” aja a'e pandu.) Ame'ẽ ke pyahu ym. Ymanihar je'ēha ke ame'ẽ. Jesu rehe pejurujar katu pyrahā, (“pehē pepy'a katu pehē juehe pexo”) ame'ẽ je'ēha rehe pehendu katu. Ame'ẽ ke namō pexo katu apo 'y. Ame'ẽ panduha ke pehē pe ko ihē amupinim aī tī.

⁸ Pyahu aja apo tī. Amō ta rehe Kirisutu ipy'a katu. Ame'ẽ ke rehe jasak. A'erehe ame'ẽ panduha jetehar te ke, aja jakwa katu. Pepy'a katu pehē juehe pexo tī, a'erehe ("pehē pepy'a katu pehē juehe pexo") ame'ẽ panduha jetehar te ke aja jakwa tī. Pytuniha aja asa oho. Weraha aja hendy hendy ixo apo 'y. (Aja rahā, Ta'yr rehe har Tupā mujekwa katu ngā pe apo 'y. A'erehe upa ngā ipy'a katu ngā juehe ixo apo 'y. A'erehe mā peja pepy'a katu pehē juehe pexo.)

⁹ Upa Jesu kotyhar ta riki imu ta aja ixo. Amō pandu:

—Weraha aja ame'ẽ pe ihē axo — aja.

(Aja rahā, imu rehe ipy'a katu ta me'ẽ te'e.) Imu rehe a'e ipy'a ym rahā, pytuniha aja ame'ẽ pe a'e ixo we rī. (Aja rahā, Jesu pandu ame'ẽ ke rehe a'e henu ym tī. Kuja a'e pandu:

—Pepy'a katu pehē juehe pexo — aja Jesu.

Ame'ẽ rehe amō henu ym. Weraha aja ame'ẽ pe amō ixo rahā, Jesu pandu ame'ẽ rehe henu katu.)

¹⁰ Imu rehe amō ipy'a katu rahā, weraha aja ame'ẽ pe tapijart e we a'e ixo katu. (Aja rahā, Jesu pandu ame'ẽ ke rehe a'e henu katu.) Aja amō ta ukwa rahā, ma'e ka'u te'eha ke a'eta ma'ema'e ym ta.

¹¹ Pe, imu rehe amō ipy'a ym rahā, pytuniha aja ame'ẽ pe a'e ixo we rī. Aja rahā, Jesu pandu ame'ẽ ke rehe a'e henu ym. Aja te'e a'e ixo. Pytun rahā, jasak ym ma'e, ame'ẽja saka. A'erehe marā ka ym katu ame'ẽ ke a'e ma'ema'eha.

Jesu rehe jurujar katu ame'ẽ ta ta'yn ta aja saka.

Amō ta tamūi ta aja saka tī. Amō ta ta'ynuhu ta aja saka tī.

12 “Ta'yn ta” aja ihē apandu pehē pe. (Jesu rehe pejurujar katu ramō, a'erehe: “Ta'yn ta” aja apandu pehē pe.) Pehendu katurahā! Pehē peka'u te'eha pema'ema'eha ke rehe Jesu muhepy. A'erehe a'e manō. A'erehe pehē rehe Tupā ipy'a jywyr. A'erehe pehē pe ko ihē amupinim aī.

13 “Tamūi ta” aja apandu pehē pe tī. (Jesu rehe yman pejurujar katu, a'erehe: “Tamūi ta” aja apandu tī.) Pehendu katurahā! Kome'ẽ ywy keruhū nixói te rahā, Jesu riki pete'e ixo ame'ẽ te'e a'e. Ehe har pekwa katu, a'erehe pehē pe ko ihē amupinim aī. “Ta'ynuhu ta!” (Jesu rehe har pekwa katu ame'ẽ ta ke pehē.) Pehendu katurahā! Satana mujekwaha rehe pejurujar ym. (Ājā ramūi a'e.) A'erehe pehē pe ko ihē amupinim aī tī.

14 “Ta'yn ta” aja ihē apandu pehē pe. (Jesu rehe pejurujar katu ramō, a'erehe: “Ta'yn ta” aja apandu pehē pe.) Pehendu katurahā! Jande pái keruhū rehe har pekwa katu, a'erehe pehē pe ko ihē amupinim aī. “Tamūi ta” aja apandu pehē pe tī. (Jesu rehe yman pejurujar katu, a'erehe: “Tamūi ta” aja apandu tī.) Pehendu katurahā! Kome'ẽ ywy keruhū nixói te rahā, Jesu riki pete'e ixo ame'ẽ te'e a'e. Ehe har pekwa katu, a'erehe pehē pe ko ihē amupinim aī. “Ta'ynuhu ta!” (Jesu rehe pekwa katu ame'ẽ ta ke pehē.) Pehendu katurahā! Pehē py'a pe Tupā je'ēha ke pekwa katu pexo, a'erehe pehē pyrātā katu. A'erehe pehē pe ko ihē amupinim aī. Satana mujekwa ame'ẽ ke rehe pehendu ym. (Ājā ramūi a'e.) A'erehe ko ihē

amupinim aĩ tĩ.

¹⁵ Tupā rehe hendu ym ame'ẽ ta ma'ema'eha ke pemanga tar ym pehē. Upa ame'ẽ tama'e ke rehe pehē py'a pemoĩ ym tĩ. Ame'ẽ ke rehe pepy'a katu rahā, jande pái keruhū rehe pepy'a ym.

¹⁶ Kome'ẽ ywy keruhū pe māte hū te'e ma'e katu ym ame'ẽ ke ihī. Kuja. Ma'e ka'u te'eha ke jō ma'ema'e tar katu. (Ame'ẽ ke jande pái keruhū putar ym.) Ma'e ke rehe usak, ame'ẽ ke katu usak. A'erehe ame'ẽ ke putar katu, aja ukwa. Aja rahā, katu ym. (Ame'ẽ ke jande pái keruhū putar ym tĩ.) Kuja ukwaha naĩ tĩ. Ima'e ma'e ke jō katu te ame'ẽ ke, aja amō ukwaha naĩ. (Upa ame'ẽ ta ke jande pái keruhū putar ym tĩ.) Upa ame'ẽ ta ke Tupā rehe hendu ym ame'ẽ ta ma'ema'eha ke. Katu ym aja.

¹⁷ Ame'ẽ ma'ema'eha ke kanim ta oho. Ma'e ka'u te'eha ke amō ma'ema'e tar katu. Upa katu te ame'ẽ ke kanim ta tĩ. Tupā putar ame'ẽ ke amō ma'ema'e rahā, a'e riki uhā te hū ame'ẽ ke a'e.

Kirisutu ruwajan rehe har

¹⁸ Ta'yn ta! Jesu rehe pejurujar katu ame'ẽ ta ke pehē! 'Ar rehe angaha uhyk tate. Kirisutu ruwajan uwyr ta, aja pehendu. ("Kirisutu ihē" aja pandu naĩ.) Aja Kirisutu ruwajan ta heta ixo apo. A'erehe 'ar rehe angaha uhyk tate, aja jakwa katu.

¹⁹ Kirisutu ruwajan ta riki jande ngi har ym, a'erehe jande ngi uhem oho. Jande ngi har rahā, jande namō pyta ta tipe. Jande ngi uhem oho, a'erehe jande ngi har ym aja jakwa katu.

²⁰ Pehē anĩ. Pehē py'a rehe Tupā'ã ke Kirisutu muwyr. (A'e riki mujekwa pehē pe.) A'erehe jetehar te ke upa pekwa katu apo 'y.

21 “Jetehar te ke pekwa ym” aja ym ihē apandu. Jetehar te ke pekwa katu, a'erehe ko ihē amupinim aī. Jetehar te ke aja ym amō pandu rahā, te'e ame'ẽ pandu.

22 Awa pandu te'e my? Jasarahā! Jesu riki Kirisutu ym. Kapitā keruhū aja Tupā mu'am ame'ẽ ke ym a'e, aja pandu ame'ẽ ke te'e pandu. Jesu riki Tupā ra'yr ym, aja pandu ame'ẽ ke Kirisutu ruwajan tī. A'e riki jande pái keruhū rehe jurujar ym tī.

23 “Jesu riki Tupā ra'yr ym” aja amō pandu rahā, jande pái keruhū ke a'e putar ym tī. “Jesu riki Tupā ra'yr” aja amō pandu rahā, jande pái keruhū ke a'e putar katu.

24 Tupā ra'yr rehe har pehendu. Arahā pejuru-jar katu ehe. Ame'ẽ myrandu ke pehē py'a rehe pemuputa katu pexo. Aja rahā, Ta'yr namō pehē juehe katu pehē pexo. Jande pái keruhū namō pehē juehe katu pehē pexo tī.

25 Kuja riki jande pe Jesu pandu katu. “Pehē ke ihē amuhā katu ta” aja a'e pandu katu jande pe.

26 Kome'ẽ paper rehe amujekwa ta pehē pe. Aja rahā pehē ke muka'u te'e tar katu ame'ẽ ta muka'u te'e ym ta pehē ke. (Kirisutu ruwajan ta muka'u te'e ym ta pehē ke.)

27 Pehē anī. Pehē pe Tupā'ã ke Kirisutu muwyr. Pehē py'a rehe a'e ihī katu. Upa katu te pehē ke a'e mu'e ta. A'e mu'e ame'ẽ ke jetehar te ke. Te'e aja ym. A'e mu'e katu. A'erehe amō mu'eha nixói ta pehē pe. Mā peja Jesu namō pehē juehe katu pexo, aja Tupā'ã mujekwa katu. Mā peja ame'ẽ rehe pehendu katu.

²⁸ Ta'yn ta! Pehendu katurahā! Jete riki. Mā peja Jesu namō pehē juehe katu pexo. Aja pexo rahā, pekyje ym ta ingi. A'e jywyr rahā, pekyje ym ta ingi. Pehē ruxī ym ta tī.

²⁹ Jesu riki katu te ame'ẽ ke a'e, aja pekwa katu. Kuja pekwa katu tī. Katu te ame'ẽ ke amō ma'ema'e rahā, a'e riki Tupā ra'yr ta tī.

3

Tupā ra'yr ta rehe har

¹ Pehendu katurahā! Jande rehe jande pái keruhū ipy'a katu te. A'erehe jande rehe har a'e pandu:

—Ihē ra'yr ta pehē — aja jande rehe har.

Jete riki! Jande riki ta'yr ta. Tupā rehe har amō ta ukwa ym, a'erehe jande riki ta'yr ta, ame'ẽ ke a'eta ukwa ym tī.

² Ihē rehe katu me'ẽ ta! Apy'a katu ame'ẽ ta ke pehē tī! Jande riki ta'yr ta apo 'y. Yman rahā myja jaxo ta my? Ame'ẽ rehe har jakwa katu ym we rī. Kuja jō jakwa katu apo 'y. Jesu jywyr rahā, a'e ixo aja jaxo ta tī. A'e katu te, aja jasak katu ta ehe, a'erehe a'e aja jaxo ta tī. Jande katu te aja jaxo ta tī.

³ Ame'ẽ ke rehe amō harō ixo rahā, ma'e ka'u te'eha ke ma'ema'e ym ta. Ma'e ka'u te'eha ma'eha ke nixói te ipe, Jesu pe. A'e aja amō ixo tī. (Aja rahā, ma'e ka'u te'eha ma'eha ke amō hijar katu.)

⁴ Ma'e ka'u te'eha ke amō ma'ema'e rahā, Tupā je'eha rehe hendu ym. Tupā je'eha rehe hendu ym rahā, ame'ẽ riki ma'e ka'u te'eha ma'eha ke.

5 Kuja pekwa katu. Ma'e jande jaka'u te'eha ma'ema'eha ke rehe Jesu muhepy uwyr. Ma'e ka'u te'eha ke ma'e ym te a'e.

6 A'erehe Jesu namō juehe katu amō ixo rahā, ma'e ka'u te'eha ke ma'ema'e tar ym ixo. Ma'e ka'u te'eha ke amō ma'ema'e rahā, ehe har a'e ukwa ym. Ma'e ka'u te'eha ma'eha ke nixói te Jesu pe, ame'ẽ rehe har amō ukwa ym tī.

7 Ta'yn ta! Jesu rehe jurujar katu ame'ẽ ta ke pehē! Pehendu katurahā! Mā peja pehē ke amō muka'u te'e ym. A'erehe pehendu katurahā! Katu ame'ẽ ke amō ma'ema'e rahā, a'e riki katu te ame'ẽ ke a'e. Jesu aja katu te ame'ẽ ke a'e tī.

8 Ma'e ka'u te'eha ke amō ma'ema'e ixo rahā, Satana kotyhar ke a'e. Kome'ẽ ywy keruhū nixói te rahā, Satana riki ma'e jaxer ame'ẽ ke ma'e. (Âjā ramūi a'e.) A'engi ma'e ka'u te'eha ke a'e ma'ema'e hū ixo rī. "Ma'e ka'u te'eha ke ema'e" aja ngā pe a'e pandu tī, ame'ẽja saka tī. Anī. Ame'ẽ ke Tupā ra'yr mukanim uwyr.

9 Amō riki Tupā ra'yr rahā, ma'e ka'u te'eha ke a'e ma'ema'e tar ym ixo. Tupā riki katu te me'ẽ ke a'e. Tupā aja a'e tī. A'erehe ma'e ka'u te'eha ke amō ma'ema'e tar ym ixo tī. Tupā riki ipái keruhū, a'erehe ma'e ka'u te'eha ke a'e ma'ema'e tar ym ixo tī.

10 Katu te ame'ẽ ke amō ma'ema'e tar ym rahā, a'e riki Tupā ra'yr ym. Imu rehe ipy'a ym rahā, a'e riki Tupā ra'yr ym tī. A'erehe a'eta riki Satana ra'yr ta aja jakwa apo 'y. Aja ym Tupā ra'yr ta, aja jakwa tī.

Imu rehe amō ipy'a katu rahā, katu tiki

¹¹ Myrandu rehe pehendu py rahā, kuja pehendu: “Mā peja jande japy'a katu jande juehe” aja pehendu.

¹² Amō rehe ipy'a ym ame'ẽ ke Kaĩ. Mā peja a'e aja ym jaxo tī. Ymanihar ke a'e. Satana kotyhar ke a'e, a'erehe imu ke a'e jukwa. Ma'ewā jukwa my? Kuja. Ima'e ma'eha ke katu ym. Imuma'e anī. Katu ame'ẽ ke ame'ẽ. (A'erehe jyty'ym ehe.) A'erehe imu ke a'e jukwa. Imu rehe ipy'a ym. Ipy'a ke jai te'e ehe.

¹³ Ihē mu ta! Pehendu katurahā! (Jesu kotyhar ta ke pehē.) A'erehe Tupā rehe ipy'a ym ame'ẽ ta pehē rehe parahy rahā, pemukahem ym ame'ẽ ta ngi.

¹⁴ Jande anī. Japy'a katu ame'ẽ ta ke jande. Jande mu rehe japy'a katu tī, a'erehe manōha ngi jahem, ame'ẽja saka. Aja jakwa katu. Pe, ixuweha koty jatyryk, ame'ẽja saka. (Aja rahā, jande mu rehe japy'a katu.) Amō rehe amō ipy'a ym rahā, manōha ngi uhem ym we rī, ame'ẽja saka.

¹⁵ Imu rehe amō parahy te rahā, a'e ke jukwa ame'ẽja saka. Amō ke jukwa rahā, Tupā muhā ym ame'ẽ ke a'e, aja pekwa.

¹⁶ Kuja ipy'a katuha rehe har jakwa katu. Jande rehe Jesu ipy'a katu, a'erehe a'e manō. A'e manō, a'erehe jande ke a'e muhā katu. Aja jande ke a'e haihu katu. Jesu aja jande tī. Jande mu ta rehe japy'a katu, a'erehe mā peja a'eta rehe jahaihu katu tī. Myja jahaihu katu ta my? A'eta pe jamanō ta nahā my.

¹⁷ Jandema'e ma'e ke jame'ẽ me'ẽ ta ipe nahā my. Ima'ehū namō ixo. Pe, imu rehe pyrara a'e usak tipe. Anī. Imu pe ma'e ke a'e me'ẽ ym te. Aja rahā,

ima'e panduha te'e aja. “Tupā rehe ihē apy'a katu” ame'ẽ panduha te'e aja.

¹⁸ Ta'yn ta! Pehendu katurahā! “Jande mu ta rehe japy'a katu” aja jō japandu rahā, katu ym. Jande mu ta rehe japy'a katu rahā, mā peja ma'e ke jame'ẽ me'ẽ ipe. Aja rahā, japy'a katu te a'eta rehe, aja jamujekwa ngā pe.

Tupā namō jande japandu

¹⁹ Jande japy'a katu jande juehe jaxo, a'erehe Tupā kotyhar ta riki jande, aja jakwa katu. Tupā riki jetehar te ke pandu katu ame'ẽ ke a'e. Japy'a katu jande juehe jaxo, a'erehe Tupā namō japandu rahā, jakyje ym ingi.

²⁰ Jande katu ym jande jupe, aja jakwa jakwa jaxo rahā, jakyje ym ingi. Jande katu ym aja a'e ukwa tī. Upa katu te a'e ukwa katu. Jande rehe a'e ipy'a katu rī.

²¹ Ihē rehe katu me'ẽ ta! Jete riki! Ma'e jaka'u te'ha ke jama'ema'e ym, aja jakwa rahā, jakyje ym ingi. Aja Tupā namō japandu pandu katu. Jakyje ym ingi tī.

²² Aja rahā ma'e ke japandu ipe rahā, ame'ẽ ke jande pe a'e muwyr. Ima'e panduha rehe jahendu katu, a'erehe japandu ipe ame'ẽ ke jande pe a'e muwyr tī. A'e putar ame'ẽ ke jama'ema'e a'erehe japandu ipe ame'ẽ ke a'e muwyr tī.

²³ Kuja a'e putar. A'e pandu:

—Mā peja Jesu Kirisutu rehe pejurujar katu. Mā peja pehē pepy'a katu pehē juehe pexo tī — aja jande pe Tupā pandu.

“Pepy'a katu pehē juehe pexo” aja Kirisutu pandu tī. A'e riki Tupā ra'yur.

²⁴ Tupā je'ēha rehe amō hendu tar katu rahā, Tupā namō juehe katu a'e ixo. Pe, inamō juehe katu Tupā ixo tī. Jande pe I'ā ke a'e muwyr, a'erehe inamō jande juehe katu jande jaxo, aja jakwa katu.

4

Jetehar pandu ame'ē ke. Te'e pandu ame'ē ke tī.

¹ Ihē rehe katu me'ē ta! Pehendu katurahā! Ma'e je'ēha ke amō ta pandu uwyr. Ame'ē ta rehe pahar pejurujar ym. Jetehar te ke a'eta pandu nahā my? Te'e pandu nahā my? Myja my? Mā peja pekwa katu. Tupā je'ēha rupi a'eta pandu uwyr nahā my? Sawa'e je'ēha rupi pandu uwyr nahā my? Myja my? Pekwa katu tī. Tupā je'ēha mu'eharan ta heta ixo. Amō amō ok ta rupi pandu pandu hū oho.

² Tupā je'ēha rupi amō pandu rahā, kuja ame'ē rehe har pekwa katu ta pexo. Kuja a'e pandu ta uwyr:

—Kome'ē ywy keruhū pe Jesu Kirisutu uwyr. Awa te'e a'e uwyr — aja pandu uwyr.

Aja me'ē pandu uwyr ame'ē ke Tupā kotyhar te ke:

³ Aja me'ē pandu ym rahā, a'e riki Tupā kotyhar ym. Tupā je'ēha rupi ym a'e pandu. Kirisutu ruwajan je'ēha rupi a'e pandu uwyr. Kirisutu ruwajan uhyk ta uwyr, aja pehendu. Kome'ē ywy keruhū pe uhyk apo 'y. (Pehī.)

⁴ Ta'yn ta! Jesu rehe pejurujar katu ame'ē ta ke pehē. Pehendu katurahā! Tupā kotyhar ta riki pehē, a'erehe Tupā je'ēha pandu ame'ē ta ran rehe pehendu ym. Mu'eharan ta ke ame'ē ta. Tupā rehe ipy'a ym ame'ē ta pyrātā. Anī. Tupā'ā riki i'ar koty

te we pyrātā te ha ke. Pe, Tupā'ā pehē py'a rehe ihī. A'erehe pehē ke mu'eharan ta muka'u te'e ym ta. (Aja rahā, pehendu ym a'eta rehe.)

⁵ A'eta riki Kirisutu ruwajan kotyhar ta ke. A'erehe Kirisutu ruwajan je'ēha rupi a'eta pandu. A'eta rehe amō ta hendu katu. Tupā rehe hendu ym ame'ē ta hendu katu.

⁶ Jande anī. Tupā kotyhar ta ke jande. Jande jamu'e, ame'ē ke rehe amō ta hendu katu. Tupā rehe har ukwa katu ame'ē ta hendu katu. Jande jamu'e ame'ē ke rehe Tupā kotyhar ta ym ame'ē ta hendu ym. A'erehe kuja jakwa. Tupā'ā je'ēha rehe hendu katu, ame'ē ta Tupā kotyhar ta ke tī. Kirisutu ruwajan je'ēha rehe hendu katu, ame'ē ta Tupā kotyhar ta ym.

Tupā riki ipy'a katu te ame'ē ke a'e

⁷ Ihē rehe katu me'ē ta! Pehendu katurahā! Mā peja jande japy'a katu jande juehe jaxo! Jande japy'a katuha ke jande pe Tupā muwyr. Amō ta rehe amō ipy'a katu rahā, Tupā ra'yr ke a'e. Tupā rehe har a'e ukwa katu tī.

⁸ Tupā riki ipy'a katu te ame'ē ke a'e. A'erehe amō ta rehe amō ipy'a ym rahā, ehe har a'e ukwa ym.

⁹ Kuja jande pe ipy'a katuha ke Tupā mujekwa. Ta'yr peteīhar ke kome'ē ywy keruhū pe a'e muwyr. A'e riki jande ke muhā katu.

¹⁰ Yman Tupā rehe japy'a ym tipe. Anī. Jande rehe Tupā ipy'a katu. A'erehe Ta'yr ke a'e muwyr. Jande jaka'u te'eha jama'ema'eha ke rehe ta'yr muhepy. A'erehe a'e manō. A'erehe jande rehe Tupā ipy'a jywyr. Aja jande rehe a'e ipy'a katu te ha ke a'e mujekwa.

¹¹ Ihē rehe katu ame'ē ta! Pehendu katurahā! Aja jande rehe Tupā ipy'a katu, a'erehe mā peja japy'a katu jande juehe jaxo tī.

¹² Tupā rehe usak ym te awa. Pe, japy'a katu jande juehe jaxo rahā, Tupā namō jande juehe katu jande jaxo tī. Aja rahā, jande rehe Tupā ipy'a katu te aja amō ta rehe jande japy'a katu tī.

¹³ Jande py'a rehe I'ā ke Tupā muwyr, a'erehe Tupā namō jande juehe katu jaxo, aja jakwa katu. Jande namō a'e juehe katu a'e ixo tī.

¹⁴ Yman kome'ē ywy keruhū pe Ta'yr ke Tupā muwyr. Awa ta ke a'e muhā katu uwyr. Ame'ē rehe har japandu pandu. Ta'yr rehe jasak, a'erehe ehe har japandu pandu tī.

¹⁵ “Jesu riki Tupā ra'yr” aja amō pandu rahā, Tupā namō a'e juehe katu a'e ixo. Pe, inamō Tupā juehe katu a'e ixo tī.

¹⁶ Pe, jande rehe Tupā ipy'a katu, aja jakwa. Ame'ē riki jetehar te ke, aja jakwa katu tī. Tupā riki ipy'a katu te ame'ē ke a'e. Amō ta rehe amō ipy'a katu ixo rahā, Tupā namō a'e juehe katu a'e ixo tī. Pe, inamō Tupā juehe katu a'e ixo tī.

¹⁷ Jande rehe Tupā ipy'a katu te hū. A'e aja jande japy'a katu jande juehe jaxo tī. Aja rahā, jakyje ym ta ingi. Kuja. Yman rahā, amō ma'ema'eha ke Tupā ukwa ta. Katu ame'ē ke ma'ema'e my? Katu ym ame'ē ke ma'ema'e my? Ame'ē ke a'e ukwa ta. Pe, kome'ē ywy keruhū pe Kirisutu ixo rahā, amō ta rehe a'e ipy'a katu. A'e aja jaxo rahā, yman rahā Tupā pandu ta: “Pehē katu” aja. A'erehe jande japy'a katu jande juehe jaxo rahā, jakyje ym ta ingi.

¹⁸ Tupā rehe japy'a katu rahā, a'e mupyraraha

ngi jakyje ym ta. Jande rehe a'e ipy'a katu te, aja jakwa katu, a'erehe upa jakyjeha ke a'e mukanim. A'e mupyraraha ngi jakyje rahā, jande japy'a ym ehe, aja jamujekwa. Mupyrara ta jande ke aja jakwa, a'erehe jakyje ingi.

¹⁹ Jande rehe Tupā ipy'a katu py, a'erehe japy'a katu ehe tī.

²⁰ “Tupā rehe ihē apy'a katu” aja amō pandu rahā, mā peja imu rehe a'e ipy'a katu tī. Pe, imu rehe a'e ipy'a ym rahā, a'e te'e pandu. “Tupā rehe ihē apy'a katu” ame'ẽ panduha riki te'e aja. Imu rehe amō usak katu. A'e ke rehe amō ipy'a ym rahā, usak ym ame'ẽ ke rehe marā ka ym a'e ipy'a katuha. Tupā rehe amō usak ym, a'erehe marā ka ym amō ipy'a katuha Tupā rehe tī. (Usak ame'ẽ ke rehe ipy'a ym rahā, usak ym ame'ẽ ke rehe ipy'a ym tī.)

²¹ Kuja Kirisutu pandu:
—Tupā rehe pep'y'a katu rahā, mā peja pehē mu rehe pep'y'a katu tī — aja pandu.

5

Ma'e jaka'u te'eha jama'eha ke jande jahijar

¹ Jesu riki Kirisutu. Kapitā keruhū aja Tupā mu'am ame'ẽ ke a'e. Ame'ẽ rehe jurujar katu ame'ẽ ta riki Tupā ra'yr ta. Amō ta rehe amō ipy'a katu rahā, ta'yr ta rehe a'e ipy'a katu tī.

² Tupā rehe japy'a katu. Je'ẽha rehe jahendu katu tī. A'erehe Tupā ra'yr ta rehe japy'a katu tī, aja jakwa katu tī.

³⁻⁴ A'erehe Tupā rehe japy'a katu rahā, ima'e je'ẽha rehe jahendu katu tī. Kome'ẽ ywy keruhū pe jaxo rahā, ma'e jaka'u te'eha ke jama'ema'e

tar katu. Tupā ra'yr ta riki jande, a'erehe ma'e jaka'u te'eha jama'ema'eha ke jahijar katu. Jesu rehe jajurujar katu. A'erehe ma'e jaka'u te'eha jama'ema'eha ke jahijar katu. A'erehe kuja: "Tupā je'ēha rehe jahendu ym ta" aja japandu ym ta. Jete. Pahar Tupā je'ēha rehe jahendu katu.

⁵ Kome'ē ywy keruhū pe ixo rahā, ma'e ka'u te'eha ke ma'ema'e tar katu. Myja ta ame'ē ke amō hijar katu my? Kuja. Jesu riki Tupā ra'yr, ame'ē ke rehe amō jurujar katu rahā, ma'e ka'u te'eha ma'ema'eha ke a'e hijar katu. (Pyrātāha ke a'e muwyr, a'erehe ma'e ka'u te'eha ma'ema'eha ke a'e hijar katu.)

Jesu Kirisutu rehe har pandu ame'ē ke. Mahapyr pehī.

⁶ Jesu Kirisutu uhyk uwyr. Y pe a'e ke amō mujahuk rahā, a'e riki Tupā ra'yr aja a'eta ukwa katu. A'e manō rahā, huwy ke uhem. Aja rahā, a'e riki Tupā ra'yr, aja a'eta ukwa katu tī. A'e ke amō mujahuk. A'e manō tī. Ame'ē mokōi riki Tupā ra'yr ke a'e aja mujekwa. Amō we tī. Ehe har Tupā'ā mujekwa: "Tupā ra'yr a'e" aja. Jetehar te ke a'e mujekwa.

⁷ Jesu riki Tupā ra'yr, aja mujekwa katu ame'ē ta mahapyr ixo.

⁸ Jesu riki Tupā ra'yr, aja Tupā'ā mujekwa katu. (Peteīhar ame'ē.) Jesu ke amō mujahuk rahā: "A'e riki ihē ra'yr" aja Tupā pandu katu. (Mokōihar ame'ē.) Jesu mujekwa tī. A'e manō rahā, juehe har mujekwa katu tī. "Ihē riki Tupā ra'yr" aja a'e mujekwa katu juehe har tī. (Mahapyrihar ame'ē.)

Upa ame'ẽ ta panduha ke juja katu te. (Tupā ra'yr a'e, aja mujekwa katu.)

⁹ Sehar ma'e ke pandu katu rahā, jahendu katu ehe. Aja rahā Tupā pandu katu rahā, i'ar koty te we katuha. A'erehe jahendu katu ta me'ẽ te'e ehe. Kuja. Ta'yr rehe har Tupā pandu katu. (Ame'ẽ rehe mā peja jahendu katu.)

¹⁰ Tupā ra'yr rehe amō jurujar katu rahā, jurujar katu ame'ẽ ke jetehar te ke, aja a'e ukwaha katu. Amō anī. Tupā pandu ame'ẽ ke rehe jurujar ym. A'erehe kuja a'e ukwaha naī:

—Tupā te'e pandu — aja ukwaha jupe naī.

“Jesu ihē ra'yr” aja Tupā pandu ame'ẽ rehe jurujar ym, a'erehe aja amō ukwaha jupe naī.

¹¹ Kuja riki Tupā pandu katu:

—Ihē ra'yr rehe pejurujar katu, a'erehe pehē ke ihē amuhā katu ta — aja jande pe pandu katu.

Jesu ke amō mujahuk rahā: “A'e riki ihē ra'yr” aja Tupā pandu katu tī. Jesu mujekwa tī. A'e manō rahā, juehe har mujekwa katu tī. “Ihē riki Tupā ra'yr” aja a'e mujekwa katu juehe har. Upa ame'ẽ ta panduha ke juja katu te.

¹² Amō py'a rehe Ta'yr ihī rahā, a'e uhā te hū ta ixo. Ipy'a rehe Tupā ra'yr ihī ym rahā, a'e uhā ym te ta. Tupā namō ixo ym te ta.

Awa ruhāha rehe har

¹³ Tupā ra'yr rehe pejurujar katu ame'ẽ ta ke pehē. Ko riki pehē pe ihē amupinim aī. Aja rahā Tupā muhā katu ame'ẽ ta ke pehē, aja pekwa katu. A'erehe pehē pe ihē amupinim aī.

¹⁴ Pe, Tupā namō ma'e japandu pandu rahā, jakyje ym ta ingi. “Jande rehe a'e hendu katu ta”

aja jakwa katu, a'erehe jakyje ym ingi. Jande pe ma'e ke a'e me'ẽ tar katu, ame'ẽ ke japandu ipe. Aja rahā, japanduha rehe a'e hendu katu ta.

¹⁵ Ma'e japandu ipe rahā, japanduha rehe a'e hendu katu, aja jakwa katu te. A'erehe ma'e japandu ipe ame'ẽ ke jande pe a'e me'ẽ ta, aja jakwa katu te tī.

¹⁶ Amō riki Jesu rehe jurujar katu ame'ẽ ke a'e. A'erehe imu aja a'e. Pe, ma'e ka'u te'eha ke ame'ẽ ma'e. Ame'ẽ ke rehe amō usak rahā, ame'ẽ rehe har Tupā namō mā peja epandu. Aja rahā, ame'ẽ mu rehe Tupā ipy'a jywyr ta. Amō ma'e ka'u te'eha ke ma'e rahā, manō ta. Ame'ẽ pehī. Ame'ẽ ke amō ma'e rahā, Tupā namō epandu ym. Ipy'a jywyr ym ta ehe. Ame'ẽ ym rahā, Tupā namō epandu katu. Aja rahā, Tupā ipy'a jywyr ta ehe.

¹⁷ Upa katu te ma'e jaxer ma'eha riki ma'e ka'u te'eha ma'eha ke. Pe, amō ma'e ka'u te'eha ke amō ma'ema'e rahā, manō ym ta. Ame'ẽ pehī.

¹⁸ Sehar amō ta riki Tupā ra'yr ta ke. A'erehe ma'e ka'u te'eha ke a'eta ma'ema'e tar ym ixo, aja jakwa. Kirisutu riki usak katu a'eta rehe, a'erehe a'eta ke Satana muka'u te'e ym. A'erehe ma'e ka'u te'eha ke a'eta ma'e ym ta.

¹⁹ Jande riki Tupā kotyhar ta ke jande, aja jakwa katu. Tupā rehe ipy'a ym ame'ẽ ta riki Satana ukwaha namō a'eta ixo, aja jakwa katu tī. (Ājā ramūi a'e.)

²⁰ Kuja jakwa katu. Yman kome'ẽ ywy keruhū pe Tupā ra'yr uwyr. Upa uwyr rahā, ukwa katuha ke jande pe a'e muwyr. A'erehe Tupā te rehe har jakwa katu. Tupā te namō jande juehe katu jande jaxo. Ta'yr namō jande juehe katu jande jaxo tī.

Jesu Kirisutu namō tī. A'e riki Tupā te. A'e riki awa ke muhā katu.

²¹ Ta'yn ta! Pehendu katurahā! Ma'e'ā ta riki tupā ta aja amō ta ukwaha a'eta jupe naī. Ame'ē rehe pehē py'a pemoī moī ym te.

Upa.

**Tupã Je'ẽha
New Testament in Kaapor (BR:urb:Kaapor)**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kaapor

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kaapor

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
b46cc831-baa9-5b98-bd3d-1fb9f0357a11